

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Veselá školka

Identifikační údaje školy:

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Veselá školka“

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a mateřská škola Veleň

Adresa školy: Veleň, Hlavní 500, 250 63 Mratín

Adresa MŠ: Veleň, Hlavní 160, Hlavní 46, 250 63 Mratín

IČO: 71004530

IZO: 107516021

RED-IZO: 600052095

Právní forma: Příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Věra Kouřilová

Kontakty:

Ředitelství školy

tel.: 313 105 655

e-mail: zs.velen@post.cz

webové stránky: www.zsvelen.cz

Mateřská škola

tel.: 283 931 279, 737 486 563

e-mail: ms.velen@seznam.cz

Zřizovatel: Obec Veleň

Adresa zřizovatele: Obecní úřad Veleň, Hlavní 7,
250 63 Mratín

Kontakt: 283931290

E-mail: obec.velen@velen.cz

Platnost dokumentu od 29. 9. 2022 do 29. 9. 2025

Zpracovali: Koudelíková Pavlína, Kalusová Petra, Pódová Andrea, Papežová Markéta, Hrabětová Lucie, Přívozníková Zuzana, Melicharová Jaroslava, Micková Natálie

Projednáno na pedagogické radě: 24. 8. 2022

Číslo jednací: 553 2022

.....
Mgr. Věra Kouřilová, ředitelka školy

Obsah

Identifikační údaje

Obsah	2
Charakteristika školy	3
Podmínky vzdělávání	4 - 8
Organizace vzdělávání	9 - 11
Charakteristika ŠVP	12 - 15
Vzdělávací obsah	15 - 17
Evaluační systém	17 - 20

Charakteristika školy

Obec Veleň se nachází na Praze-Východ nedaleko části Prahy 9 – Čakovice. Účelová dvoutřídní budova byla rozšířena o nové křídlo se dvěma dalšími třídami. Je umístěna uprostřed obce u hlavní silnice. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Zahrada je vybavena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové aktivity v jakémkoliv ročním období. K účelové budově MŠ patří také školní kuchyně, kde se vaří pro všechny třídy MŠ. Mateřská škola Veleň je čtyřtřídní s kapacitou 88 dětí ve věku 3 - 6 let s celodenní docházkou. Obec Veleň je zřizovatelem MŠ.

Historie a současnost mateřské školy

O historii naší mateřské školy se dovídáme z kroniky mateřské školy, z novinových článků i z vyprávění bývalých kolegyň, které zde pracují nebo pracovaly. Mateřská škola byla slavnostně otevřena 30. května 1953 jako jednotřídní a ihned začala s celodenním provozem i se stravováním. V průběhu let byla mateřská škola postupně vybavována příslušným zařízením i učebními a hracími pomůckami odpovídajícími věku dětí, které ji navštěvují. Vždy byla kapacitně vytížena, střídalo se obsazení pedagogických i provozních zaměstnanců. Byly provedeny úpravy, týkající se školní jídelny, tak aby vyhovovala stávajícím hygienickým podmínkám. V červenci 2003 byla budova plynofikována a v srpnu téhož roku byla také dovybavena školní kuchyň novým nerezovým nádobím, robotem a plynovým sporákem. V současné době je mateřská škola součástí základní školy, která je právním subjektem od 1. 1. 2003. V roce 2008 prošla mateřská škola vnitřní rekonstrukcí, byla rozšířena herna i šatna a vybavena novým nábytkem. Také byla dovybavena koupelna a sociální zařízení.

V červenci a v srpnu 2012 byla kompletně zrekonstruována a zvětšena kuchyň. Byla vybavena novými spotřebiči, novou protiskluzovou podlahou.

V červenci 2013 začala celková rekonstrukce mateřské školy a zahrady. Vznikla nová třída a herna s možností výstupu dětí do zahrady. Původní třída se rekonstruovala (nová okna, podlaha, také možnost výstupu do zahrady, aj.) Prostory pro pobyt 50 dětí jsou tak v maximální míře vyhovující.

Od září 2019 byla otevřena další třída MŠ pro 20 dětí na odloučeném pracovišti v budově bývalé ZŠ.

Od září 2020 byla otevřena další – již čtvrtá třída MŠ. Obě třídy jsou pro 17 dětí, jsou plně vybaveny a splňují hygienické podmínky. Tyto třídy mají společnou jídelnu a zahradu.

V květnu 2022 se začalo přistavovat nové křídlo pro dvě třídy ke stávající budově MŠ. To bylo 29. 9. 2022 otevřeno dětem. Nové třídy jsou na poschodí pro 19 dětí.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostředí, v němž se děti nacházejí, je má formovat po všech stránkách k dobru. Nemá nic vnucovat, má vést k harmonii. Materiální podmínky naší mateřské školy v současnosti jsou vyhovující. Mateřská škola má dostatečně velké a přehledné prostory. Třídy jsou veselé, barevný nábytek je sestaven tak, aby děti mohly samostatně volit hračku a brát si materiál podle své potřeby. Máme vyhovující stolky a židle pro různé děti ve věku 3-6 (7 let). Jsou vytvořeny koutky pro individuální hru, a také pro soukromí dětí při hře. Nechybí interaktivní tabule a DVD programy pro děti předškolního věku, vše je doplněno výzdobou především z vlastních výtvorů a výrobků dětí. Pro pohybové aktivity je mateřská škola vybavena dostatkem tělocvičného nářadí a náčiní, které se ve třídách rozloží. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku (tj. 3-6, případně 7 let), je průběžně doplňováno a obnovováno. Prostředí účelové budovy MŠ se dá hodnotit jako bezbariérové. Každá třída má vlastní dětskou šatnu, umývárnu, WC (hygienická zařízení jsou nová, jednotlivá WC jsou oddělena přepážkami, které zajišťují dětem soukromí.), hernu a příslušnou kuchyňku s kuchyňskou linkou k mytí nádobí, která funguje jako výdejna stravy pro děti a dospělé, kancelář a šatny pro učitelky, skladové prostory pro hračky a pomůcky, keramickou dílnu. Zdravotně hygienické zařízení (umývárny a toalety) odpovídají počtu dětí, nejsou vybaveny přebalovacím pultem a nádobou na biologický odpad. WC je přizpůsobeno dětem od tří let. Lůžka pro odpočinek jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Herny slouží též k odpolednímu odpočinku. Prostorové uspořádání jednotlivých tříd je přizpůsobeno nejruznějším činnostem dětí a stále pracujeme na jeho vylepšování. Na budovu navazuje zahrada vybavená dětským zahradním nábytkem pro různé pohybové aktivity. Spojovací chodby nejsou vybaveny nábytkem, slouží jako jedna z možných variant únikových cest. Ve sklepních prostorách je kotelná a místnost na zahradní nářadí. Půdní prostory nového křídla lze využívat k ukládání některých pomůcek.

Vnitřní i venkovní prostory všech tříd mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, týkající se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchosti, světla a stínu.

Personální zajištění

Personální obsazení naší mateřské školy je optimální. Pracuje zde sedm kvalifikovaných učitelek a jedna si kvalifikaci dodělává. Dále jedna kuchařka, jedna pomocná kuchařka a dvě uklízečky. Pedagogický sbor je stabilní a stmelěný. Ředitelka školy sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech učitelů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Aby chod MŠ byl optimální, jsou stanoveny jednoznačné pracovní úkoly a rozvržení pracovní doby. Snažíme se vytvářet vstřícnou spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky, pocit osobní odpovědnosti a účast na celkových výsledcích práce mateřské školy.

Spolupráce s rodiči

Rodiče a učitelé hrají v životě dítěte významnou roli. Jejich působení ovlivňuje vývoj dítěte, a aby bylo zcela pozitivní, je třeba mít co nejvíce informací o dětech samotných, o právech a povinnostech či o řešení praktických problémů.

Cílem spolupráce mezi rodinou a naší mateřskou školou je vzájemná komunikace obou partnerů, jejímž smyslem je co nejlepší prospívání svěřených dětí. Naše mateřská škola je rodičům otevřena. Umožňuje jim v co největší míře spoluúčast na životě dětí v mateřské škole, vítáme jejich pomoc při různých aktivitách. Snažíme se působit v souladu s rodinnou

výchovou a využíváme její pozitiva při každodenním výchovném působení na děti. Rodiče jsou rovnocenným spolupracovníkem učitelek, které se snaží nové náměty a nápady od rodičů přijímat a maximálně využívat ve prospěch dětí. Dlouhodobé projekty jsou zaměřeny na setkávání s rodiči.

Živospráva

Dětem se snažíme poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu, která odpovídá dětskému organismu. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány správné intervaly. Denně děti dostávají ovoce, zeleninu, mléko i mléčné výrobky.

Upřednostňujeme drůbeží maso a rybí maso, zeleninové a ovocné saláty. S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně nebo na webových stránkách mateřské školy. Do jídla děti nenutíme!

Děti mají dostatek tekutin-volný pitný režim-vhodné tekutiny jako voda, ovocné čaje a šťávy.

Významnou složkou správné životosprávy je otužování dětí, které podporujeme přiměřeným oblékáním, větráním místností i pohybem v interiéru mateřské školy a venku.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je upraven tak, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne. Přizpůsobujeme se potřebám a aktuální situaci, pružně reagujeme na neplánované události v životě mateřské školy.

Děti jsou denně dostatečně dlouho venku, program všech činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší (déšť, inverze, mráz pod 10 stupňů, silný vítr apod.).

Zdravotní péče:

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Denně provádíme zdravotní filtr při přijímání dětí do mateřské školy. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech, a to po konzultaci s ředitelkou školy a dětským lékařem. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Odpočinek vychází z individuálních potřeb dětí. Odpočívají všechny děti při čtení či reprodukování pohádky nebo při poslechu písní s klavírem. Děti nemusí spát, mají možnost si do postýlek vzít svoji oblíbenou hračku. Vždy mohou uspokojit samostatně své hygienické potřeby. Starší děti mají zkrácený odpočinek – v rámci vzdělávacího programu se s učitelkou připravují na školní docházku. Tyto aktivity jsou organizovány tak, aby nerušily děti s potřebou spánku nebo odpočinku.

Psychosociální podmínky

Mateřská škola je prostředím, které má možnost propojení rodinné výchovy s výchovou v malé skupině, nepotlačuje osobnost dítěte, maximálně podporuje zdravý fyzický vývoj a kompenzuje případné negativní vlivy.

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet stimulující prostředí, které vychází z individuálních potřeb dětí, jejich rozvojových předpokladů a s optimálně stanoveným programem. Dále pak podporujeme zdravý psychický vývoj dítěte v celé jeho šíři (rozvoj komunikace, poznávání, tvořivosti, fantazie atd.). Doplnujeme rodinnou péči v oblastech, které vyžadují odbornost a profesionalitu ve vedení a specifické podmínky pro realizaci. Zajišťujeme základní diagnostickou péči a podle možností vytváříme podmínky pro integraci handicapovaných dětí, dětí z málo podnětného prostředí, dětí s odloženou školní docházkou a dalšími specifickými potřebami.

Naše mateřská škola je nejen místem zábavy, ale zejména místem výchovy a vzdělávání.

Podmínky pro duševní vývoj předškolního dítěte, které uplatňujeme:

Pro emocionální vývoj

- prožívat povzbuzení, uznání, chválu, trpělivý přístup a podporu od dospělého
- vyjadřovat svoje pocity, potěšení a radost, úzkost a strach
- cítit se v bezpečí, milováno, chtěno, přijímáno, nebýt pod tlakem, vykonat něco nad své schopnosti a možnosti
- být podporováno v sebedůvěře na základě reálných opodstatnění
- znát meze (rámeček, pravidla) v nichž se může s jistotou pohybovat a být činné

Pro intelektový vývoj

- prožívat častý úspěch a současně se učit vyrovnávat s neúspěchem
- mít dostatek konkrétních zkušeností, prožitků a vědomostí
- obohacovat zásobu představ, uplatňovat představivost, rozvíjet fantazii a tvořivost
- efektivně komunikovat, rozvíjet řeč a cvičit správnou výslovnost
- mít dostatek času přijmout nové zkušenosti a situace a přizpůsobit se jim
- učit se postupovat v každé činnosti až k jejímu dokončení
- rozvíjet zálibu v poznávání, učení a řešení elementárních problémů
- učit se bez rušivého pocitu ohrožení nebo odporu

Adaptace dětí na docházku v MŠ

- umožňujeme rodičům setkání s učitelkami, seznámíme je s uspořádáním dne, stravovacími zvyklostmi atd.
- seznámíme rodiče s koncepcí školy
- dohodneme se s rodiči předem, jak se sladí domácí zvyklosti s uspořádáním dne v MŠ
- je dobré doma vést dítě k základním dovednostem sebeobsluhy

Organizace dne v MŠ

Součástí denního režimu je volná hra, rozvíjení schopností a dovedností dětí, pobyt venku, otužování, stravování a odpočinek. Jednotlivé činnosti na sebe navazují nenásilně a přecházejí z jedné aktivity do druhé, vycházejí z okamžité situace ve skupině dětí. Při vstupu dítěte do mateřské školy uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se účastnit společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Vzhledem k věkové rozlišnosti dětí upravujeme činnosti – jejich délku a náročnost přiměřeně věku. S předškolní skupinou dětí je pracováno více samostatně – příprava na školu. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Do třídy se mohou umístit děti s různým postižením po dohodě s rodiči a s lékařem. Provoz MŠ je odsouhlasen rodiči (v současné době od 6.30h do 17.00h). Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Denní režim je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností.

6.30 - 8.15 hod. doba určená pro příchod dětí do mateřské školy a předání dětí pedagogickým pracovníkům k předškolnímu vzdělávání. Děti v mateřské škole vykonávají volně spontánní zájmové aktivity a zájmovou činnost.

8.15 - 9.45 hod. hra, denní cvičení, řízené činnosti, aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj (9.00 hod. osobní hygiena a svačina).

9.45 - 11.45 hod. osobní příprava na pobyt dětí venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání, poznávání a seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem. Vyrůstat v kontaktu s přírodou- pozorovat, zkoumat.

11.45 - 12.30 hod. osobní hygiena a oběd.

12.30 - 14.30 hod. spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí (13.45 -14.30 hod. PO - ČT práce s předškoláky)

14.30 - 17.00 hod. volné činnosti, řízené činnosti a aktivity dětí zaměřené na hry a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě (14.30-15.00 hod. svačina).

V rámci pitného režimu mají děti po dobu svého denního pobytu v mateřské škole k dispozici nápoje (čaj, vodu, ovocnou šťávu), které jsou připravovány podle zásad zdravé výživy a se zaměřením na častou obměnu jednotlivých druhů nápojů.

K pravidelným aktivitám naší mateřské školy patří i každoroční pobyt na škole v přírodě. Pobyt ve škole v přírodě plní jak funkci ozdravnou a rekreační, tak i běžnou vzdělávací. Pobyt dětí se vždy uskutečňuje na základě předem uzavřené písemné smlouvy. Výjezd do školy v přírodě organizujeme zpravidla v měsíci červnu. Délka pobytu je jeden týden, jezdí převážně děti, které dosáhly 5 až 6 let.

Poslední roky spojené s Kovidem 19, kdy byly tyto aktivity omezeny, byla zavedena „Noc v MŠ“. Pro děti byly připraveny podobné aktivity jako na škole v přírodě.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Cíle a obsah vzdělávání jsou pro všechny děti společné. Dětem, u kterých se v průběhu docházky ukáže potřeba speciálních vzdělávacích přístupů, vytváříme optimální vzdělávací podmínky v podobě přímé podpory. Jde především o vhodně zvolené organizační formy a vzdělávací metody, které maximálně vyhovují potřebám a možnostem dítěte. MŠ úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Učitelky věnují dětem, které vykazují známky nadání zvýšenou pozornost, která se zaměřuje především na individuální možnosti dítěte. Zaměřují se na potenciál každého dítěte. Rozvíjejí dovednosti a schopnosti v náročnějších úkolech.

Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

V mateřské škole nejsou vhodné podmínky pro děti od 2 do 3 let, proto zřizovatel zajistil dětskou skupinu, která je zaměřena na tuto věkovou skupinu. Skupina spolupracuje s MŠ.

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci, úkoly a práva všech pracovníků jsou jasně stanoveny v Organizačním řádu školy. Řídící osobou vedoucí mateřskou školu i školní jídelnu je ředitelka školy. Jí podléhají všichni pracovníci školy, odpovídá za chod školy ve všech oblastech. Mimo jiné činnosti (rozhodování o rozpočtu školy a jeho účelném využití, přijímání a propouštění zaměstnanců, usměrňování koncepce vzdělávání na MŠ, plnění úkolů hygieny a BOZP, PO atd.) je náplní práce ředitelky v neposlední řadě i kontrolní a hospitační činnost. To znamená, že kontroluje celý chod školy, dále kontroluje kvalitu práce jednotlivých zaměstnanců, dodržování předpisů, směrnic a prostřednictvím hospitací kontroluje úroveň vzdělávání v jednotlivých třídách, soulad TVP se ŠVP PV i úroveň pedagogické práce jednotlivých učitelek. Je vytvořen funkční informační systém nejen uvnitř mateřské školy, ale i ve spolupráci se základní školou.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat.

Pedagogický sbor pracuje jako tým a zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce i chod mateřské školy je funkční a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program společně s ostatními členy pedagogického týmu, kontrolní a evaluační činnosti jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních

výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Dále spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a jinými organizacemi v místě mateřské školy.

Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání školy a třídy

Mateřská škola Veleň je čtyřtřídní – oddělení Berušky, Motýlci, Mravenečci, Včelky. Kapacita 88 dětí. Do jednotlivých tříd jsou zařazeny děti ve věku 3 - 6 let. Vzhledem k jiným hygienickým podmínkám a materiálnímu vybavení tříd nemůžeme přijímat děti mladší 3 let. Děti jsou přijímány dle kritérií daných zřizovatelem.

Vzhledem k příznivým podmínkám kapacitním, personálním, prostorovým, hygienickým a bezpečnostním lze:

- zařazovat děti jiných kultur
- integrovat děti se zdravotním postižením
- uskutečnit vzdělávání těmi nejrůznějšími formami
- umožnit dětem odklad školní docházky

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, podle kterých postupuje ředitelka školy při rozhodování o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole, se řídí platnou legislativou.

V každé třídě pracují 2 učitelky – jedna na ranní směnu a jedna na odpolední směnu. Jejich působení ve třídě se překrývá zpravidla od 10,00 do 13,00 hodin. Při souběžném působení obou učitelek probíhá oblékání dětí, pobyt venku, hygiena, oběd, ukládání dětí k odpolednímu odpočinku a vydávání dětí, které odchází po obědě domů, rodičům.

Kompetence dítěte a učitelky mateřské školy

Kompetence vyjadřují osobnostní, poznávací a činnostní způsobilosti, tj. soubory, (bloky) dovedností, poznatků, prožitků, zkušeností, hodnot a postojů, které si dítě v průběhu vzdělávání trvale osvojí a které je připraven uplatňovat v dalším vzdělání i v životě mimo školu.

V oblasti předškolního vzdělávání je možno se s tímto pojmem setkat v následujících případech:

1. kompetence dítěte – ve smyslu očekávaných, předpověditelných, předpokládaných výsledků vzdělávání
2. kompetence pedagoga – ve smyslu odborné způsobilosti pedagoga prakticky naplňovat vzdělávací cíle
3. kompetence pro Evropu – ve smyslu odborně univerzálně využitelných dovedností člověka, který je schopen vzdělávat se celý život.

Rozvojové možnosti dítěte na konci předškolního období – kompetence

- **dosahuje** zpravidla takové úrovně citové samostatnosti a nezávislosti, že se bez větších problémů dokáže vyrovnat s nepřítomností rodičů několik hodin denně a je činný i bez jejich opory; přiměřeně kontroluje své city, je zpravidla schopno odložit bezprostřední splnění svých přání
- **vytváří si vlastní sebeobraz**, hodnotí své síly a možnosti, na základě příznivého hodnocení okolím získává kladné sebepojetí, sebehodnocení, cítí se sebejistý, zdatný a samostatný, začíná se rozvíjet jeho schopnost sebeovládání (ovládání svých potřeb a přání)
- **má bohatou představivost a fantazii** i smysl pro nápodobu, což bohatě uplatňuje při hře; hra je jeho převládající aktivitou; přináší mu pocit uspokojení a libosti, všestranné cvičení, učení a poznání
- **má vytvořeny základní mechanismy společenské komunikace**; dokáže se s vážným zaujetím věnovat činnosti, která ho zaujme; je schopný spolupracovat, umí se přizpůsobit a dohodnout, s dětmi navozuje přátelství a zakládá si na nich; dětskou společnost potřebuje; ve vztahu k dospělým projevuje velkou důvěru, uchází se o uznání a pochvalu, a proto vděčně přijímá úkoly i pověření a cítí odpovědnost za to, jak se s nimi vyrovná
- zpravidla **vyniká značnou pohybovou aktivitou** a neustále vyhledává příležitost k spontánnímu pohybu; částečně umí šetřit silami, zčásti kontroluje pohyby automatické; jeho mimika je uměřenější a kontrolovanější, dítě je schopné osvojit si základy různých sportovních činností
- **zvládá drobné a přesnější pohyby**, je schopný hrát si s hračkami, stavebnicemi a skládačkami, používat jednoduché pomůcky, nástroje a materiály (např. tužku, nůžky, kladívko, papír, štětec, barvy, modelovací hmotu apod.); zvládá oblékání (včetně šňůrek a knoflíků), základní hygienické úkony, stravování (jí příborem)
- **slovní zásoba a schopnost slovní komunikace** mu umožňuje jasně a srozumitelně (ve větách) vyjadřovat svoje myšlenky, přání i názory, dokáže hovořit o tom, co právě vnímá a prožívá, o nedávné minulosti i o tom, co bude; je schopný vést dialog – ptát se, odpovídat; zná některá písmena, zpravidla se umí podepsat
- **zná a chápe základní způsoby kulturního chování**, má základní představu o tom, co je dobře a co je špatně, co se má či smí dělat a co ne; možnosti sebeovládání a

sebekontroly jsou ještě natolik omezené, že ne vždy se dokáže podle této představy chovat

- **je zvědavý a zvědavé**, chce vše poznat, všemu porozumět a všechno samo vyzkoušet; sbírá zkušenosti – experimentuje, klade otázky, sleduje, co se děje v jeho okolí; má základní zásobu informací o sobě a o svém okolí, o přírodě, o společenském prostředí, ve známém prostředí se dobře orientuje; hlavním pramenem poznání je stále přímá zkušenost; je schopno přijímat informace i prostřednictvím informačních zdrojů (televize, rozhlas, audio, video, počítač, knížky)
- **myšlenkové operace** dítěte probíhají výhradně v konkrétní rovině, myslí na základě přímé smyslové zkušenosti, co nepozná smysly, chápe značně obtížně; pouze na základě konkrétních činností je schopno porozumět vztahům a vyvozovat závěry
- dobře **chápe všeobecné pojmy o množství** (hodně, málo, více, méně), při manipulaci s materiálem zvládá jednoduché početní úkony (řadit, seskupovat, přidat, ubrat), zná některé číslice a chápe jejich číselný význam (zpravidla číselnou řadu 1-6); obtížně se orientuje v čase, omezuje se jen na krátké časové úseky (dnes, ráno, večer, teď), představy o týdnech, měsících, ročních obdobích či letech jsou velmi nejasné (plete si dny v týdnu, pojmy včera, dnes, zítra, za týden...)
- **má dobrou a pružnou paměť**, hlavně mechanickou, proto si dokáže snadno zapamatovat a znovu vybavit; má výbornou sluchovou paměť a výjimečné imitační schopnosti; má dobře vyvinutý smysl pro slovní a řečový materiál – má rádo pohádky a říkanky, zpravidla jich zná mnoho a dokáže je reprodukovat; dokáže také zaujmout postoj k obsahu či postavě (co se mu líbí či nelíbí)

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo dosáhnout dle svých individuálních možností a schopností tyto "klíčové kompetence"

1. **kompetence k učení**
2. **kompetence k řešení problémů**
3. **kompetence komunikativní**
4. **kompetence personální a sociální**
5. **kompetence činnostní a občanské**

Kompetence učitelky mateřské školy

Za standardní činnosti učitelky pracující s předškolními dětmi v prostředí mateřské školy jsou považovány nejen činnosti pedagogické, ale i činnosti sociálně pečovatelské, dále pak provozně organizační, činnosti zaměřené ke spolupráci s rodiči, ke komunikaci s dalšími partnery a samozřejmě i činnosti sebezvíjející a sebezvzdělávací.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

VESELÁ ŠKOLKA

Školní vzdělávací program školky, s názvem Veselá školka, je zaměřen na poznání světa v celém jeho rozsahu. Děti se prostřednictvím projektů, ve spojení s prožitkovým učením, učí vnímat přírodu jako přirozenou a potřebnou součást našeho života. Snaží se přírodě porozumět a chránit ji. Vždy se opíráme o společenství rodiny, lidí, přírody, světa, vědy a techniky.

Výchovně vzdělávací proces se na naší mateřské škole uskutečňuje během celého pobytu dítěte v mateřské škole rozmanitými výchovnými prostředky. Jsou to především: denní režim, hra, práce, předškolní vyučování, slavnosti a zábava.

Naším cílem je dosáhnout takového stupně samostatnosti dítěte, aby bylo připraveno pro vstup do života jako jedinec nebojácný, ale schopný se přizpůsobit bez problému všemu novému.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání

Hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- 1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení**
- 2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena společnost**
- 3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Záměry:

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů
- získat základy k tomu, aby se dítě mohlo aktivně vyrovnávat s přirozenou životní realitou, v níž vyrůstá a bude vyrůstat-rozvíjet a podporovat samostatnost, tvořivost, zdravé sebevědomí, chránit přírodu.

Soulad cílů a záměrů

- rozvíjíme a podporujeme sebevědomí dítěte, jeho plné a spokojené prožívání, sebejistotu a důvěru ve vlastní schopnosti, umění dívat se kolem sebe, mít otevřené poznání i prožívání, učit se zájmu rozumět všemu, co život přináší, přijímat změny a přizpůsobovat se jim, žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, nacházet své kamarády pro život, hru i učení, být tolerantní k odlišnostem druhých, schopné uplatnit se a prosadit se, vytvářet základy rozumových a šetrných vztahů k životnímu prostředí
- ve vzdělání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany
- chceme, aby se všechny děti u nás cítily spokojené a aby péčí o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta vzájemné důvěry a otevřenosti

Naše mateřská škola již má zkušenosti se vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i s dětmi se sociálním znevýhodněním.

Pro **děti se speciálními vzdělávacími potřebami** je zajištěn asistent, spolupráce s odborníky z pedagogicko-psychologických poraden a nezbytná spolupráce s rodiči. Jsou zajištěny a využívány vhodné technické a didaktické pomůcky.

Pro **děti s logopedickými vadami** je rodičům doporučena kvalitní logopedická péče.

Dětem ze znevýhodněného sociálního prostředí se více individuálně věnujeme, snažíme se o zabezpečení základních psychických potřeb, které by měla rodina poskytovat

- pocit jistoty
- pocit bezpečí
- přiměřenou citovou odezvu
- touhu volně se rozvíjet
- potřebu aktivní činnosti

Předškolní vzdělávání těchto dětí probíhá podle požadavků ŠVP s tím, že obsah i podmínky se přizpůsobují jejich speciálním potřebám, ať už jejich snížené sociální adaptibilitě či zvýšené potřebě výchovy a vzdělávání v některé oblasti. Péče o tyto děti je v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí uložena obcím a okresním úřadům, přičemž vzájemná spolupráce s dalšími subjekty, které mají v působnosti péči o děti, považujeme za nezbytnou.

Poskytování jazykové podpory dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které procházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyky. Jazyková podpora bude poskytována od samotného nástupu do MŠ pro zajištění plynulého přechodu do ZŠ.

Vzdělávání dětí s odloženou školní docházkou

Tradičně používané opatření představuje odložení školní docházky o jeden rok. Za tímto opatřením stojí předpoklad, že dítě:

- během roku dozraje
- zvýší se jeho odolnost
- získá nové zkušenosti
- lépe se připraví a snadněji bude zvládat nároky základní školy

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že péče o dítě s postižením klade na rodinu zvýšené nároky, potřebuje cílenou podporu a pomoc. Z těchto poznatků vznikl koncept speciálních výchovných, resp. vzdělávacích potřeb. Dětem s postižením můžeme říkat – děti se speciálními potřebami. Do naší MŠ je možné zařazovat děti se speciálními potřebami. Zařazením dítěte do naší mateřské školy totiž můžeme přispět k tomu, aby se rozvíjelo v „normálním“ prostředí, které nabízí a zajišťuje naplňování všech zmíněných potřeb dítěte, počínaje oněmi společnými a konče těmi speciálními. Předpokladem integrace, která má mít naději na úspěch a má dítěti v jeho komplexním vývoji prospět, je vytvoření náležitých podmínek, jež musí být zajištěny předem. Do naší mateřské školy lze přijímat děti tělesně postižené.

Při integraci dětí se speciálními potřebami vyžadujeme:

- odborné znalosti a dovednosti z příslušných oblastí speciální pedagogiky a dalších oborů
- spolupráci a konzultace s odborníky
- nezbytnou spolupráci s rodiči
- zajištění všech forem příslušné speciální péče a terapie
- podrobnou informovanost MŠ o zdravotním stavu, lécích, které dítě užívá v případě záchvatového onemocnění, seznámení se zásadami první pomoci

Formy spolupráce:

Integrace rodinná – je první a přirozenější formou.

Integrace v mateřské škole – k obohacení a doplnění rodinné výchovy.

Mateřská škola je pro integraci příhodná i tím, že větší důraz je tu kladen na sociální složku soužití, na společnou hru. Individualizace výchovy je zde samozřejmostí. Konkrétní formou integrace v naší mateřské škole je integrace jednotlivého dítěte ve třídě. Podle potřeby a situace jsou do třídy integrovány děti s lehčím postižením, jedná se nejčastěji o děti s tělesnými vadami lehčí formy DMO nebo děti s LMD. Integrovány jsou i děti s logopedickými vadami. Výchovná a vzdělávací práce zde probíhá s ohledem na typ postižení a s důrazem na herní činnosti a pohybové aktivity.

Cíle, které spatřujeme ve zdařilé integraci:

Subjektivní prožívání kvality života dítěte. Aby dítě návštěvu v mateřské škole bralo jako obohacení a radost, jako zdroj zvyšující jeho životní pocit, postupné naplňování vývojových možností přiměřeně věku a zdravotnímu stavu dítěte. Děti poznávají zkušeností, že zdraví a schopnosti či dovednosti, kterými disponují, nejsou něčím samozřejmým. Vytvářejí zdravou sebeúctu a vědomí vlastní hodnoty. Jiným znakem je i lidské a odborné uspokojení pedagogů a všech dalších, kteří se o správnou integraci zasadili.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Při práci s nadanými dětmi především dbáme na to, aby byly uspokojovány jejich zájmy náročnějšími požadavky. Jedině tak se bude jejich poznání rozvíjet na úrovni odpovídající jejich možnostem

Cíle pro vzdělávání nadaných dětí v naší mateřské škole:

Z hlediska nadaných dětí budeme uspokojovat specifické vzdělávací potřeby nadaných dětí prostřednictvím bohatě strukturovaného prostředí a podnětů v běžné vzdělávací skupině.

Z hlediska učitelek budeme získávat a rozšiřovat znalosti o problematice talentu – např. pomocí literatury, kurzů.

Z hlediska rodičů – pomoc při rozpoznávání nadaných a talentovaných dětí.

Z hlediska mateřské školy – rozšíření běžného programu, větší nabídka krátkodobých a specializovaných programů

Vzdělávací obsah

Tematický blok dává prostor k celistvé výchově dítěte, pod kterou si můžeme představit přirozené propojení činností a cílů práce učitelky v jednotlivých činnostech a současně naplňování cílů osobnostní a sociální výchovy. Výchovu a vzdělání vnímáme jako celistvý proces, který zasahuje do celé osobnosti dítěte. To, v čem dítě vyniká, se stává základem pro získání vlastní sebedůvěry. Každé dítě má právo se projevovat, rozvíjet a učit v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Nabízená vzdělávací témata jsou dětem blízká a jejich věku pochopitelná. Ve všech aktivitách je vždy počítáno se spoluúčastí a samotným rozhodováním dítěte. Důležitým aspektem v procesu výchovy a vzdělávání je úzká spolupráce a účast rodiny.

V tematických blocích se střídají různé aktivity a činnosti. Dítě bude mít dostatek prostoru na:

- činnosti motorické
- činnosti estetické
- činnosti kognitivní

Nejčastější formou činností bude hra. V případě tematických bloků především hra řízená učitelkou (tj. hra s pravidly, hry konstruktivní, didaktické, dramatické, pohybové, námětové aj.) V tematickém bloku se budou uplatňovat další činnosti a metodické řady – výtvarné techniky, prostorové tvoření, práce s grafickými listy, metody dramatické výchovy aj.

Okruhy elementárních poznatků ve vzdělávací nabídce činností RVP PV v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí obsažených ve ŠVP

1. Dítě a jeho tělo (fyzická oblast)

Lidské tělo, jeho části, jeho vývoj a změny, zdravé životní návyky, ochrana osobního zdraví, ochrana bezpečí, sebeobsluha a hygiena, věci kolem nás.

2. Dítě a jeho psychika (psychická oblast)

Dorozumívání mezi lidmi, předměty a jejich vlastnosti, elementární časové pojmy a souvislosti, lidé a jejich vlastnosti, přirozená různost lidí.

3. Dítě a ten druhý (interpersonální oblast)

Vztahy mezi lidmi, rodina, prostředí a vztahy mezi dětmi i dospělými, pravidla vzájemného chování.

4. Dítě a společnost (sociokulturní oblast)

Svět lidí, pravidla vzájemného styku, mravní a etické zásady, kultura prostředí, ve kterém dítě žije, rozmanitost lidského světa, naše vlast a jiné země.

5. Dítě a svět (environmentální oblast)

Životní prostředí a jeho ochrana, vliv člověka na okolní krajinu, živá a neživá příroda, přírodní jevy a děje, podnebí a roční období, voda, vzduch, věda a technika, technické stroje, se kterými se dítě setkává, rozmanitost přírody i světa a jeho řád.

Tematické bloky vychází z měsíčních plánů VVČ. Každý měsíc má své téma, svá podtémata, hlavní cíl a možnosti denních činností vyplývajících z témat. Každý čtvrtý týden v měsíci bude věnován opakování. Činnosti k tématům jsou pouze doporučená, učitelky mohou zvolit jinou činnost vyplývající z konkrétní situace či nálady dětí. Každá třída zpracovává svůj TVP, který se opírá o ŠVP.

DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

Záměrem doplňkových programů mateřské školy je nabídnout možnost rozvinout dětský talent, či maximálně zabezpečit vzdělávací nabídku pro ty, kteří disponují hlubšími schopnostmi k určitým činnostem. Základem je maximálně respektovat potřeby a zájem dětí a rodičů.

FLÉTNA - k výuce hry na zobcovou flétnu v naší mateřské škole využíváme vhodný materiál, který vychází vstříc schopnostem předškoláků a nezatěžuje je, využívá současné metody výuky a zároveň děti baví a motivuje je ke hře. Podpořena jsou cvičení na rozvoj hudebního sluchu, hudební představitosti a citu pro rytmus.

ZUMBA - Zumba se skládá převážně z latinskoamerických rytmů, kde hlavní roli hraje hudba a improvizace. Každý tanec má základní kroky a proto i Zumba má standardizované kroky. V každé sestavě je 4-5 prvků, které se opakují. Proto se děti rychle naučí celou sestavu bez nějakého těžkého učení a s radostí. Zumba slouží jako rozehrání před cvičením jógy.

JÓGA - Cvičení jógy dětem přináší radost, pohyb a sebevědomí. Jóga dětem pomáhá lépe vnímat své tělo a respektovat sebe i své okolí v nesoutěživém prostředí. Jóga učí harmonii. Živé děti zklidní, málo aktivní naopak povzbudí k činnosti. Naučí děti odpočívat, rozvíjí jejich fantazii a pomáhá jim čelit stresovým situacím. Pohyb je pro děti přirozený, proto jim ho musíme dopřát. Běháme, skáče, skotačíme, hrajeme si na zvířátka... Při cvičení zpíváme písničky, říkáme básničky nebo vykládáme pohádky. A při tom všem se ještě učíme zacházet správně a ohleduplně se svým tělem. Jógové pozice s dětmi cvičíme většinou dynamicky, bez výdrží, a vždy je přizpůsobujeme jejich věku a schopnostem.

CVIČENÍ TAI-CHI PRO DĚTI - je hravé cvičení pro děti ve věku 4-7 let. Děti se při cvičení učí koordinaci, zlepšují rovnováhu, posilují a protahují tělo, a fyzickými dovednostmi získávají sebejistotu. Cviky je spojují s přírodou a zvířátky tím, že je při cvičení děti napodobují. Cvičení je určeno pro běžné denní protažení, trénink rovnováhy, změnu pozornosti. Není primárně míněno jako trénink.

KERAMIKA - je to jeden z nejlepších způsobů rozvoje jemné motoriky (důležité např. při psaní nebo kreslení), koordinace a zlepšení mozkových funkcí díky zapojení obou mozkových hemisfér. Dále podněcuje rozšíření fantazie, estetického citění a koncentrace.

SKUPINOVÁ LOGOPEDIE - program v naší mateřské škole zohledňuje řečové a komunikační potřeby dětí. Program je vybudován tak, aby umožňoval každodenní skupinovou logopedickou péči (dechová cvičení, gymnastika mluvidel, rytmizace slov, říkadla, dělení slov na hlásky, průpravná cvičení - zrkovné vnímání, paměťové hry, sluchové hry)

PLAVÁNÍ - děti navštěvují plavecký kurz (10 lekcí) kolektivně, bez účasti rodičů v doprovodu pedagogů mateřské školy. Děti se pod vedením lektorů plavání hravou formou seznamují se základními plaveckými dovednostmi. Děti odbourávají strach z hluboké vody, získávají důvěru k vodě i k sobě samým a více si věří.

SE SOKOLEM DO ŽIVOTA - nejrozšířenější aktivity na rozvoj pohybové gramotnosti předškolních dětí. Děti se učí vnímat pohyb jako přirozenost a součást jejich života a to díky kladné motivaci, při které je všemi aktivitami provází postavičky zvířátek.

Evaluační systém

Pedagogická evaluace předškolního vzdělávání

1. Pedagogická evaluace a její cíl

Cílem evaluace (včetně hodnocení) je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek mateřské školy. Termín pedagogická evaluace je užíván, jedná-li se o hodnocení programu mateřské školy, o vzdělávací proces, o podmínky, které jsou v mateřské škole vytvářeny, o činnosti, které v mateřské škole probíhají, o výsledky, kterých mateřská škola dosahuje. Evaluace nám bude poskytovat zpětnou vazbu o kvalitě, o úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům projektovým. Vnitřní evaluace a hodnocení bude probíhat na úrovni mateřské školy nebo třídy. Bude je provádět učitelka, ředitelka, pedagogický sbor.

Porovnává se školní a třídní program s RP

Hodnotí se, do jaké míry jsou v souladu s požadavky RP

Na základě zjištěných požadavků provádět úpravy

Vyvozování závěrů pro svůj vlastní postup

Hodnocení individuálních výsledků dětí (podle popisu vzdělávacích cílů a kompetencí)

Hodnocení kvality a plnění úkolů tematických bloků

2. Význam hodnocení

Evaluační a hodnocení jsou důležitou částí řídicího cyklu – procesu. Cílem je ověřit a zlepšit kvalitu. Výsledků využíváme pro další kroky ve všech vnitřních i vnějších oblastech činnosti mateřské školy.

3. Metody hodnocení a evaluace

Hodnotíme ve vztahu k dítěti – tj. kvalitu individuálního rozvoje a učení

Hodnotíme ve vztahu k pedagogům – tj. hodnocení kvality jejich práce

Hodnotíme ve vztahu k sobě – tj. sebehodnocení kvality pedagogické práce (učitelky), řídicí práce (ředitelky)

Evaluuujeme:

- všechny záměry, cíle ŠVP i TVP, nadstandardní činnosti, akce
- čtvrtletně, pololetně, na závěr školního roku, vždy když budeme chtít zjistit, jak se cíle daří naplňovat

Učitelka mateřské školy bude při hodnocení uplatňovat tyto metody:

Pozorování, opakované pozorování

Rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky

Diskuse

Rozbor herních aktivit dítěte

Rozbor procesů učení – vhodné využití didaktických her a testů

Rozbor jazykových projevů, úroveň komunikace

Rozbor, analýza prací, výtvorů dítěte

Sociometrické metody – chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině

Analýza vlastní pedagogické aktivity

Prostředky evaluace

Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP – zápis evaluace TVP

Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních), organizace a provozu mateřské školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, zprávy BOZP, hospitační zápisy

Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců mateřské školy, hospitační zápisy, kontrolní činnost

Individuální pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika

Průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů, řešení problematiky na pedagogických poradnách – záznamy o dítěti

Kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace

Plán evaluace

Koho-co	Oblasti	Kdy – jak	Kdo
Cíle	Sledování naplňování cílů ŠVP	1 x ročně – porovnáváním ŠVP, RVP, dotazníkem	Zástupkyně ředitelky
Podmínky	Dodržování životosprávy Věcné podmínky Psychosociální podmínky Organizace Personální zajištění Spolupráce s rodiči Řízení mateřské školy	Denně – ústně Dle aktuální potřeby 1x ročně písemně	Pedagogické pracovnice ve třídě
Průběh vzdělávání	Hodnocení třídního kurikula, metod práce: • vnitřní oblasti činnosti MŠ • vnější oblasti činnosti MŠ Respektování specifik předškolního vzdělávání - hospitace	Pololetně písemně, průběžně v třídní knize 2 – 4x ročně	Pedagogické pracovnice ve třídě Ředitelka
	Denní vyhodnocení vzdělávací činnosti	Denně - ústně	Pedagogické pracovnice ve třídě
	Zpětná vazba po ukončení tematické části	Po ukončení tematické části - písemně	Pedagogické pracovnice ve třídě
Výsledky vzdělávání	Hodnocení školního kurikula-roční prováděcí plán, analýza	1 x za rok ústně	Celý tým
	Sebeevaluace učitelky Hodnocení vzdělávacích výsledků jednotlivých dětí	1 x za rok ústně Diagnostika – záznamy o dětech, o vývoji, indiv.vzdělávací potřeby –	Pedagogické pracovnice

		průběžně portfoliích	v	
--	--	---------------------------------	----------	--